

Dues de les cinc empreses més contractades per Infraestructures.cat estan esquitxades pel 3%

Josep Antoni Rosell, director general d'Infraestructures.cat, l'empresa que gestiona l'obra pública de la Generalitat, va ser detingut la setmana passada arran del cas 3%. La justícia creu que Rosell hauria pogut intervenir per afavorir la concessió de contractes a empreses que haurien realitzat donacions a la fundació de CDC. CRÍTIC ha revisat els 1.800 contractes d'obra atorgats per la Generalitat dels últims quatre anys a través d'aquesta empresa, i ha detectat que cinc de les companyes vinculades al presumpte finançament il·legal de CDC figuren entre les 25 que han rebut un major volum d'adjudicació. I una d'aquestes companyies, Copisa Constructora Pirenaica, és al capdamunt del rànquing, amb més de 50 milions en encàrrecs durant el període analitzat.

Marc Font

El passat 21 d'octubre, agents de la Guàrdia Civil van executar la tercera fase de l'anomenada *operació Petrum*, que investiga el que popularment es coneix com el *cas del 3%*. En una [jornada plena d'escorcolls](#) a domicilis particulars, a oficines corporatives i a la seu de CDC, es van detenir 11 persones, entre les quals destacaven Andreu Viloca, el tesorer de Convergència, i Josep Antoni Rosell, director general d'Infraestructures de Catalunya. També van ser arrestats directius de diverses empreses que com a mínim tenen un parell de característiques en comú: han rebut adjudicacions milionàries els últims anys i han fet donacions a les fundacions de CDC, fonamentalment a la CatDem.

CRÍTIC ha revisat els gairebé 1.800 contractes que [Infraestructures.cat](#) ha adjudicat els darrers quatre anys —del novembre de 2011 al maig de 2012 encara sota el nom de Gestió d'Infraestructures (GISA)— i **entre les cinc que acumulen els contractes més onerosos s'hi troben Copisa i el Grup Soler, ambdues presumptament involucrades en la trama del 3%**. Segons la investigació del cas, les companyies rebien adjudicacions d'obres públiques i posteriorment feien una donació a les fundacions convergents —la CatDem o la Barcelona Fòrum— que se situava al voltant del 3% del volum del contracte. El triangle del suposat finançament il·legal del partit es tancava amb el traspàs dels diners des de les fundacions a CDC, a través del pagament de factures per a tasques no realitzades.

En el període analitzat, la companyia pública ha adjudicat contractes per un import total que supera els 533 milions d'euros. **Una part significativa dels de major volum han recaigut en unions temporals d'empreses (UTE), de manera que es fa gairebé impossible determinar l'import**

exacte que ha rebut cada companyia. En tot cas, segons les dades extretes de la relació quinzenal d'adjudicacions que ofereix l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya, Copisa és l'empresa amb un major volum de contractació, amb més de 51,9 milions d'euros. Acsa, Obras e Infraestructuras apareix en segon lloc, amb 47,6 milions, mentre que el grup FCC és el tercer que ha rebut més diners —33,9 milions— a través de dues empreses: FCC Construcción y Fomento de Construcciones y Contratas, SA. La primera va aportar 175.000 euros a la CatDem entre el 2008 i el 2009.

Entre les 25 companyies que més han facturat a Infraestructures.cat els últims quatre anys n'hi ha cinc —Copisa (1), Grup Soler (5), Oproler (14), Teyco (17) i Grupo Rogasa (22)— que han estat escorcollades en alguna de les operacions del *cas del 3%*. I n'hi ha tres més —FCC (3), Construcciones Deco (10) i Certis (20)— que apareixen entre les donants de les fundacions convergents, segons la llista que va publicar [El País](#).

Les 25 empreses més contractades per Infraestructures.cat (2011-2015)

COPISA Constructora Pirenaica	51,93 M€
ACSA, Obras e Infraestructuras	47,58 M€
FCC	33,94 M€
Benito Arnó e Hijos	33,17 M€
Grupo Soler	30,14 M€
Copcisa	25,57 M€
Vías y Construcciones	23,76 M€
EMTE	23,53 M€
Dragados	20,73 M€
Construcciones DECO	20,11 M€
VIASGON Obras y Servicios	18,62 M€
COMSA	17,50 M€
José Antonio Romero Polo	17,2 M€
Oprosolser	16,57 M€
Constructora de Calaf	15,87 M€
Obrascón-Huarte	13,77 M€
Teyco	12,43 M€
Corsán-Corviam Construcción	12,25 M€
Serboniu	10,59 M€
Certis	9,62 M€
Construcciones Caler	8,88 M€
Grupo Rogasa	7,96 M€
M. Y J. Gruas SA	7,58 M€
SIEMENS	7,42 M€
Áridos Romà	7,16 M€

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de la Generalitat.

Les empreses marcades amb color són les que apareixen a la trama del 3%.

Totes les empreses han rebut contractes de forma individual i a través d'UTES a excepció de Siemens, Rogasa i Certis, que només han rebut contractes individualment.

Infraestructures.cat

Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, o Infraestructures.cat, va néixer al maig de 2012 de la fusió de les antigues Gestió d'Infraestructures (GISA), Regs de Catalunya, SAU (REGSA) i Reg Sistema Segarra-Garrigues (REGSEGA). De capital 100% públic, depèn del Departament d'Economia i Coneixement i és la major adjudicatària d'obra pública de la Generalitat. Des del 2011 és presidida

per Joan Lluís Quer, actualment imputat per contractar informes sota sospita quan era gerent de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

El número dos d'Infraestructures.cat és Josep Antoni Rosell, però la setmana passada [la Generalitat va apartar-lo de les seves funcions](#) arran de la seva imputació en el *cas del 3%*. **La Fiscalia sospita que hauria pogut intervenir per afavorir l'adjudicació de projectes a companyies que pagaven comissions a CDC.** Considerat una [persona molt pròxima al conseller de Justícia](#), Germà Gordó, Rosell havia estat subdirector d'Infraestructures del Departament d'Agricultura quan aquest ocupava la secretaria general de la conselleria.

En la seva trajectòria destaca l'estreta vinculació al canal Segarra-Garrigues. Va participar en el disseny del projecte quan estava a Agricultura i en sortir del Govern amb l'arribada del tripartit es va convertir en director general del consorci guanyador, [Aigües del Segarra-Garrigues](#) (ASG), fins que va retornar a l'Executiu amb la primera presidència d'Artur Mas.

El canal Segarra-Garrigues ha estat l'obra més cara portada a terme mai per la Generalitat, només per darrere de la línia 9 del metro, però no es pot dir que hagi tingut una gestió modèlica, ja que presenta un [sobrecost del 81%](#). El darrer [Anuari dels Silencis Mediàtics](#) va destapar les portes giratòries que hi havia rere el projecte, amb el cas encara més flagrant de l'exconseller Josep Grau. Era el titular d'Agricultura que va adjudicar el projecte i avui presideix ASG. Sis de les vuit empreses que formaven part de l'UTE encarregada de l'obra [van aportar 1,64 milions a la Fundació CatDem](#) entre el 2008 i el 2013.

Copisa

És un dels grans grups constructors catalans, amb presència en una dotzena de països. Els darrers quatre anys ha rebut una dotzena d'adjudicacions d'Infraestructures.cat, nou en solitari i tres més integrades en UTE. En total, els encàrrecs ascendeixen a 51,93 milions d'euros, cosa que la converteix en l'empresa amb major volum de negoci amb l'empresa pública en el període analitzat. Entre el 2008 i el 2013 va pagar un total d'1,06 milions a les fundacions CatDem i Barcelona Fòrum. El contracte més important ha estat l'execució d'un dels trams de la línia 9 del metro, per més de 10 milions i en companyia de FCC Construcción y Obrascón Huarte.

En l'operació del passat 21 d'octubre va ser detingut Xavier Tauler, fins fa un any conseller delegat de [Copisa](#). Actualment conseller de la companyia i amic d'infància de Jordi Pujol Ferrusola, Tauler ja estava imputat pel pagament de fins a 3,6 milions d'euros en "comissions i pagaments il·legals" al primogènit de la família Pujol Ferrusola, segons el jutge de l'Audiència Nacional José de la Mata. La setmana passada també van ser encausats per aquesta darrera causa el president del grup constructor, José Cornadó, i la seva dona.

Copisa té la seu corporativa a la plaça d'Europa de l'Hospitalet de Llobregat i els últims anys s'ha vist involucrada en altres escàndols, com el [presumpte frau en l'impost de societats](#) en les obres de l'ampliació del dic Est del port de Barcelona —actualment pendent de judici, o els [suposats pagaments irregulars a la Feria de Abril](#) a instàncies de Regesa, empresa pública del Consell Comarcal del Barcelonès.

Grup Soler

Un altre dels detinguts el passat 21 d'octubre va ser Jordi Soler, propietari del [Grup Soler](#). Amb seu a Sallent, el conglomerat és format per quatre companyies: Electromecànica Soler, Grup Soler Constructora, Soler Global Service i Soler Energy Service. Els últims quatre anys, Infraestructures

de Catalunya li ha concedit 25 contractes, cinc dels quals com a integrant d'unions temporals d'empreses. Els més importants són la construcció de les noves línies de l'Institut Cal Gravat de Manresa, juntament amb Acsa i per 5,2 milions, i la remodelació de les instal·lacions generals elèctriques de l'Hospital Germans Trias i Pujol per 4,8 milions.

El Grup Soler va aportar 590.000 euros a les fundacions convergents entre el 2008 i el 2013. En una agenda del tesorer de CDC, Andreu Viloca, hi figuren trobades amb Jordi Soler. La companyia està sota sospita per la construcció d'un centre cívic a Sant Fruitós de Bages. L'obra va ser adjudicada al febrer de 2009 a una UTE controlada per la companyia per 1,13 milions i poc després aquesta UTE va aportar el 3% del projecte (34.000 euros) a la CatDem.

El conglomerat bagenc ha experimentat un fort creixement la darrera dècada, malgrat la crisi, i ha passat de facturar 23,6 milions el 2006 a 44,4 l'any passat. El 2013 va celebrar el seu seixantè aniversari, [amb un dinar al qual va assistir el president de la Generalitat](#), Artur Mas.

Oproler

Empresa especialitzada en l'edificació, la rehabilitació i l'obra civil, ha rebut tres adjudicacions d'Infraestructures.cat des del 2011, totes com a integrant d'UTE. En total, sumen més de 16,5 milions d'euros i la més important és el perllongament de la línia d'FGC a Sabadell, amb un pressupost d'11,3 milions i executada juntament amb Benito Arnó e Hijos i Mercadomòtika. Entre els detinguts el dia 21 hi havia el seu directiu Sergio Lerma i Josep Manel Bassols, delegat de la companyia a Catalunya.

Bassols va ser alcalde d'Anglès (la Selva) per CiU entre el 1995 i el 2003 i ara és regidor al consistori. És casat amb la jutgessa Núria Bassols, actual comissionada per a la Transparència de la Generalitat. El 2010, Oproler va fer un donatiu de 13.500 euros a la Fundació Barcelona Fòrum.

Teyco

La primera companyia a veure's afectada pel *cas del 3%* va ser aquesta constructora de la família Sumarroca. El passat 23 de juliol ja va ser detingut el conseller delegat de Teyco, Jordi Sumarroca Claverol, fill d'un dels fundadors de CDC, Carles Sumarroca Coixet. Segons la Fiscalia Anticorrupció, la constructora hauria pagat comissions a Convergència a canvi de l'adjudicació d'obres públiques en diversos municipis, la majoria controlats per CiU. En concret, Teyco va abonar 285.000 euros a la CatDem entre el 2008 i el 2013. El primer escorcoll a Teyco data del juny de 2014, en el marc del *cas Torredembarra*, però les [turbulències judicials no han impedit que hagi seguit rebent contractes públics](#).

Infraestructures.cat li ha adjudicat 17 obres —15 en solitari i dos dins d'alguna UTE— els últims quatre anys, amb un pressupost total de 12,4 milions. La més important va ser l'execució de la xarxa de transmissió sense fil de banda ampla de la línia 9 del metro, per 4,9 milions a través d'una unió temporal d'empreses en què també participava Emte Sistemas, una empresa també controlada pels Sumarroca.

Les companyies controlades per aquesta il·lustre nissaga convergent —estretament vinculada als Pujol— han estat històricament una de les més beneficiades per les adjudicacions de la Generalitat. Només els últims quatre anys, Infraestructures de Catalunya també ha concedit contractes per valor de 23,5 milions a Emte i de 17,5 a Comsa, una altra societat del grup controlat pels Sumarroca i per la família Miarnau.

Grupo Rogasa

Segons la informació dels investigadors, el tresorer de CDC, Andreu Viloca, va reunir-se amb Juan Luis Romero Gamero, administrador de [Rogasa](#), 10 dies abans que sortís a concurs la construcció del CAP de Prats de Lluçanès. L'obra va adjudicar-se a Rogasa, un conglomerat que ha aportat 50.000 euros a les fundacions convergents. A més a més, el grup ha rebut quatre contractes d'Infraestructures.cat des del novembre de 2011, que ascendeixen gairebé a 8 milions d'euros. El més important van ser les obres de millora de la C-17 al tram entre Granollers i Lliçà d'Amunt, per poc més de 3 milions, concedida a Romero Gamero, SAU, una de les societats del grup. Precisament, aquesta empresa forma part del grup de companyies a les quals l'Ajuntament de Barcelona va adjudicar fa alguns mesos la primera fase de les [obres dels túnels viaris de la plaça de les Glòries](#), per gairebé 50 milions d'euros.

Fa més de quatre anys, va saltar a la llum l'escàndol de l'anomenat [clan de l'asfalt](#) dins l'anomenat *cas GISA*. Tretze companyies actuaven com un càrtel coordinat per repartir-se les adjudicacions d'obra pública a les comarques gironines gràcies a la informació privilegiada que rebien per part d'alts càrrecs de l'empresa pública. El frau ascendia a quantitats milionàries.

Tec-Cuatro

Aquesta empresa d'enginyeria ha rebut 10 adjudicacions d'Infraestructures.cat els darrers quatre anys, que sumen gairebé 1,6 milions. Un dels seus socis, Albert García-Bragado, va ser detingut el passat 21 d'octubre. Al març de 2012 havia fet una [donació de 50.000 euros a la Fundació CatDem](#), que curiosament corresponen al 3,8% de l'import dels dos encàrrecs rebuts unes quantes setmanes abans per part de la Generalitat: el doblament d'una carretera i el projecte de la futura estació de tren d'alta velocitat a l'aeroport de Girona.